

[Kæmpe Reintøft.]

sammen med andre partier klart kunnet fremlægge dokumentation for, at kommunernes dispensationsordning har lidt et afgørende nederlag i forhold til den organiserede skoletandpleje.

Når hr. Jacob Sørensen nu kommer og siger, at man må prøve at se tiden an osv., så må jeg sige, at den tid jo er set an, og det afgørende bevis for, at det ikke har fungeret så godt som den offentlige tandpleje, ligger jo ganske nøje dokumenteret i materialet, som jeg er sikker på at hr. Jacob Sørensen også har set. De steder, hvor skoletandplejen ikke udbygges med offentlige klinikker, ser vi ringere tandsundhed, mindre profylakse og en helt overbevisende tendens, der viser, at det bliver de dårligst stillede sociale lag, der ikke får glæde af den nødvendige børnetandpleje.

Hvis man i det hele taget interesserer sig for tilgængelige undersøgelser om tandpleje og sundhedstilstand, så viser hele landet jo et ganske typisk billede, nemlig at det er de økonomisk og socialt dårligst stillede, der ikke får tandbehandling. Tandlægebesøg i privat praksis er hyppigst hos gruppe 2-patienterne, og samtidig er adgangen til forsvaret tandlægepraksis ganske uensartet på landsbasis. Der er stærkt underforsynede områder i nogle jyske amter, hvor der er næsten dobbelt så mange patienter pr. tandlæge som f. eks. i visse egne af Sjælland. Netop i de områder med få tandlæger ser man jo, at tandlægerne ikke har tid til den profylaktiske behandling, ikke tid til den meget fornuftige og grundige instruktion af børnene i tandpleje til daglig, som mange skoletandklinikker er begyndt på. Man må koncentrere sig om akut og smertestillende behandling og kan altså ikke opfylde de ting, skoletandplejen har taget op som nogle af sine vigtigste opgaver. Netop i de underforsynede områder mangler skoletandklinikkerne, så børnene, når forældrene bringer dem til tandlæge, derfor ikke får den vejledning, de skal have.

For øvrigt kan jeg ikke forstå, at fru Aase Olesen ikke også ved, hvad det er for en belastning af forældre, der begge har udearbejde. Det er besværligt i dispensationskommunerne — jeg ved det selv, jeg bor i en — at tage fri fra arbejde for at bringe børnene til tandlæge. Nogle mennesker koster det en

halv arbejdsdag, det gør det ikke for os andre, men det er under alle omstændigheder besværligt. Det kan ikke nytte noget, at fru Aase Olesen ryster på hovedet, for jeg bor i en dispensationskommune med to børn og ved, hvor fristende det er ikke at få opfyldt den pligt på grund af tidspres og mange andre ting. Jeg har før boet i en kommune med skoletandpleje, hvor det bare blev ordnet i skoletiden uden denne ekstra belastning for kvinderne.

Derfor bliver de partier, der fastholder en dispensationsadgang trods alt det bevismateriale, der er bunket på bordet, nødt til at se i øjnene, at der i deres forslag ligger en accept af, at vi cementerer disse utilfredsstillende forhold, og derfor kan vi selvfølgelig under ingen omstændigheder acceptere det fremsatte ændringsforslag.

Det undrer mig meget, at de radikale er medforslagsstillere. Fru Aase Olesens beklagelse over, at det skal gennemføres med få stemmer, kan jeg godt forstå. Jeg kan også godt forstå, der blev snakket så meget, for det er meget svært at forsvare for et parti, der siger, man har et socialt sigte, selv om man er borgerlig. Man kunne klare det ved at følge det meget gode råd simpelt hen at trække forslaget.

Lad mig til sidst sige: vi ønsker ikke alene en fuldt offentlig skoletandpleje, vi ønsker en offentlig tandpleje for småbørnene, for de 16-19-årige, vi ønsker en veludviklet omsorg for de ældre, dårligst stillede generationers tandsygdomme, som også er et problem, og ikke mindst for de åndssvages tandpleje, som vi groft forsømmer her. Det er muligt, det er socialisme, men så bliver tandsundheden i hvert fald bedre, hvis vi får et socialistisk system.

Jes Schmidt (CD):

I den gruppe, jeg har den ære at repræsentere her, har vi været ude i mange overvejelser om, hvordan vi skulle forholde os til dette forslag her, og vi er kommet til det resultat, at vi kan stemme for lovforslaget og for det af de radikale stillede ændringsforslag. Vi gør det af følgende grunde: vi mener, at vi derved giver de kommuner, som ikke har kommunal tandpleje, en chance for at finde frem til en ordening uden pludselig at skulle styrtes ud i store udgifter til bygning af de klinikker osv.